

“Істинний скарб для людей – вміння трудитися” – цей вислів Езопа дійшов до нас через століття і тисячоліття з Давньої Греції і став афоризмом. Цей скарб ніколи не втратить своєї надто високої вартості. Та вміння трудитися не приходять само по собі. Безумовно, воно формується в процесі навчання. Потреба людини передавати свій трудовий досвід цілком закономірна. Сумніву не викликає велике значення і почесне місце, яке посідає професійно-технічна освіта в освітньому просторі держави.

У професійно-технічному училищі для майбутніх робітників відкрита широка дорога для розвитку своїх здібностей у будь-якому напрямі.

Спливають віки, відходять у небуття імена політиків, державних діячів, людей, що так чи інакше впливали і впливають на людські долі, але назавжди надбанням людства залишаються творіння золотих рук умільців різних народів, різних поколінь, фахівців вищого класу. Це вони залишили для наступних поколінь храми і піраміди, ювелірні вироби і звичайнісінькі предмети побуту, без яких неможливо собі уявити повсякденне життя.

Ще в далекі сорокові роки минулого століття напередодні Великої Вітчизняної війни, в умовах значних змін в економічному житті країни виникла гостра потреба в реорганізації державної системи підготовки робітничих кадрів. Так була створена система трудових резервів.

Велика Вітчизняна війна стала для системи профтехосвіти випробуванням на міцність.

Після закінчення Великої Вітчизняної війни, для відбудови народного господарства, будівництва нових об'єктів, заводів, фабрик, житлових будинків, трубопроводів та ін., потрібні були кваліфіковані спеціалісти. Їх підготовкою зайнявся, створений 16.10.1947 року на базі управління Укрнафтогазбуд, навчальний заклад, який отримав назву Школа фабрично-заводського навчання № 30 (ФЗН № 30), яка була розташована в районі Святошино. Школа готувала будівельників з таких спеціальностей: муляр-пічник, плотник, слюсар-опалювальник. Випускники школи працювали на відбудові м. Києва, зруйнованого за роки війни (вул. Хрещатик, Залізничний вокзал).

У 1950 році школа була переведена в Жовтневий район (тепер Солом'янський) м. Києва на вул. Патріотів. База школи складалася з двох будівель (побудованих німецькими військовополоненими). Двоповерховий навчальний корпус розташований разом з гуртожитком нараховував 12 кімнат, 4 з яких використовувались як гуртожиток, в якому проживало 25 учнів. А всього в училищі навчалось 250 осіб. Навчальні майстерні (одноповерхова будівля барачного типу) де було обладнано два класи-майстерні.

Багато практичних занять проводились безпосередньо на вулиці, на відкритих будівельних майданчик.

Першим директором було призначено *Блінова Леоніда Івановича*. Він керував училищем до 1974 року.

23 серпня 1955 року Рада Міністрів СРСР прийняла постанову “Про заходи подальшої індустріалізації, поліпшення якості та зменшення вартості будівництва”. Для виконання цієї постанови школа ФЗН № 30 була реорганізована у Будівельну школу № 10. Ця школа крім вище згаданих спеціальностей почала готувати ще й мулярів, столярів, арматурників-бетонщиків, столярів-білодеревщиків, малярів. Випускники школи направлялися на роботу в трест Київміськбуд-2.

У 1957 році школа отримує нову назву – Будівельне училище № 10. В 1958 році над навчальними майстернями було добудовано другий поверх. На цьому поверсі розмістили майстерні для штукатурів та малярів. Силами учнів та майстрів була побудована котельня, проведено центральне опалення аудиторій, ліквідоване пічне опалення.

Першими учнями училища були “діти війни”, вихованці дитячих будинків, “сини і доньки” військових частин і партизанських загонів, діти, батьки яких загинули в кривавій боротьбі з фашизмом.

Ледве одягнені і взуті, напівголодні, але бадьорі і дружні вони горіли бажанням оволодіти таємницями мирної і шанованої на землі професії будівельника.

50-ті – середина 60-х р.р. ознаменувалися високими темпами житлового будівництва, яких Україна до того часу не знала. Цьому сприяло впровадження нових будівельних матеріалів, зокрема залізобетону. У 1951 – 1958 р.р. у республіці було збудовано майже 2 млн. квартир загальною площею 85,7 млн. м. кв.

Муляри-пічники, слюсарі-опалювачі, електромонтери та інші професії будівельного профілю за якими здійснювало підготовку Будівельне училище № 10 були надзвичайно потрібні народному господарству.

З 1947 по 1960 рік училище підготувало 2050 робітників.

У **60-70 роки** минулого століття економіка країни інтенсивно розвивалася, народногосподарський комплекс гостро потребував великої кількості кваліфікованої робочої сили. Цю потребу система трудових резервів задовольнити вже не могла. Саме тому 24 грудня 1958 року був прийнятий Закон СРСР “Про зміцнення зв’язку школи з життям і подальший розвиток системи народної освіти СРСР”.

У травні 1959 року такий Закон було прийнято в Українській РСР. Згідно з цим Законом школи ФЗН, ремісничі, будівельні та інші училища було реорганізовано у денні та вечірні міські професійно-технічні училища з терміном навчання один-два роки.

Розвиткові професійно-технічних училищ значною мірою сприяло прийняття 25 травня 1961 року постанови Ради Міністрів УРСР “Про подальший розвиток і покращення підготовки кваліфікованих робочих кадрів у професійно-технічних навчальних закладах Української РСР”.

Завдяки цій постанові базові підприємства надавали училищам велику допомогу, передавали інструменти, механізми, верстати та інші матеріали для забезпечення майстерень, допомагали будувати нові корпуси та проводити ремонтні роботи.

В 1960-1961 роках силами учнів і майстрів в/н було обладнано футбольне поле і спортивні майданчики. На стадіоні училища влаштовувались міські військово-патріотичні та фізкультурні свята.

У 1962 році Будівельне училище № 10 було реорганізоване в ПТУ № 29.

У 1963 році розпочинається будівництво нового корпусу гуртожитку. До повного закінчення будівництва гуртожитку учні проживали на квартирах і тільки 25 учнів проживали в гуртожитку, у трьох невеликих кімнатах.

У 1966 році будівництво гуртожитку було закінчено і введено в експлуатацію. Красивий п’ятиповерховий будинок дав притулок майже 500 учням.

Починаючи з 1967 року всі учні училища покинули приватний сектор і були розселені в гуртожитках базових підприємств ДБК-3, КМБ-3.

В цей час розпочинається будівництво масивів “Микільська Борщагівка” та “Оболонь”. Учні училища беруть безпосередню участь у забудові цих житлових масивів, проходячи виробничу практику у будівельних бригадах.

У 1969 році розпочалося будівництво нового навчального корпусу. Учні, майстри в/н, викладачі, шефи базових підприємств працювали з ранку до пізньої ночі, не шкодуючи ні сил, ні здоров’я. І 1 вересня 1970 року учні почали навчатись в нових світлих класах новозбудованого навчального корпусу за адресою: вул. Шепелева, 3.

Старий корпус по вул. Патріотів був переобладнаний під гуртожиток.

В будівництві нового навчального корпусу активну участь брали майстри в/н *Олійник Ольга Іванівна*, *Цимбал Станіслава Романівна*, *Сумовська Кароліна Михайлівна* та інші.

Директор *Блінов Леонід Іванович* виявив себе справжнім керманичем училища, який впевнено вів свій навчальний заклад у бурхливих хвилях відбудови країни, розбудови нових житлових масивів, архітектурних споруд міста.

Поруч з *Бліновим Л.І.* на капітанському містку стояли заст. директора з НВР *Каневський Борис Семенович*, заступник директора по господарській частині *Сиротинський Андрій Костянтинівич*, старший майстер *Пешков Єгор Іванович*, головний бухгалтер *Дорофєєва Катерина Іванівна*.

Силами педагогічного колективу, учнів та базовиків кабінети, лабораторії та майстерні училища значно поповнилися навчально-методичною літературою, приборами, верстатами та інструментами. За рахунок випускників вузів і технікумів поліпшився якісний склад інженерно-педагогічних працівників.

Саме в цей час прийшли і дотепер працюють в училищі ветерани профтехосвіти: викладач хімії *Белов Р.Х.* та майстер в/н (колишній викладач спец технології) *Балагуц О.О.*

Другий етап формування системи професійно-технічної освіти розпочинається з прийняття постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР “Про заходи щодо подальшого покращення підготовки кваліфікованих робітників у навчальних закладах системи професійно-технічного навчання” та відповідної постанови партійно-урядового керівництва України у 1969 році. Зазнає значних перетворень і система навчання в ПТУ № 29.

З часу створення і до початку 70-х років училищем було підготовлено 3094 робітників різноманітних будівельних професій.

70-80 роки – триває бурхливе будівництво професійно-технічних навчальних закладів і розвиток їхньої навчально-матеріальної бази. Держава створює необхідні умови для подальшої розбудови системи профтехосвіти. Починається етап перетворення професійно-технічних навчальних закладів у середні професійно-технічні училища з 3-и- 4-и річним терміном навчання з метою підготовки кваліфікованих робітників із середньою освітою.

Одним з найперших училищ в Україні, яке почало випускати спеціалістів з середньою освітою було МПТУ №29.

За період з 1970 по 1980 рік в училищі навчалось близько 1000 учнів щорічно, із яких близько 700 чоловік отримували середню освіту.

Училище продовжує розбудовуватись. Поряд з гуртожитком зводиться і стає до ладу нова будівля училищної їдальні – простора і затишна.

Це десятиріччя характеризувалося бурхливим розвитком житлового будівництва. З метою вирішення житлової проблеми держава виділяє мільярди карбованців на спорудження житла. У великих містах зводяться нові житлові мікрорайони. В Києві – це Русанівський, Теремки, Нивки, Оболонь, Борщагівський. Учні училища разом з майстрами в/н в складі робітничих бригад брали участь у будівництві цих об'єктів. Після закінчення навчання вихованці училища залишалися в цих бригадах на постійне місце роботи. Проходження практики в комплексних будівельних бригадах давало гарні навички професійної майстерності.

Справжньою кузнею кадрів стало МПТУ №29 для Головкиївміськбуду.

У цей період в училищі набуває широкого розмаху робота з технічної творчості, яка зосереджувалася в гуртках технічної творчості, якими керували викладачі спецтехнології *Балагуц О.О.* та викладач фізики *Лук'яненко А.С.*

Активно працював фотгурток, фіксуючи на тисячах метрів плівки всебічне життя училища і систематично випускаючи цікаві фотомонтажі. Незмінним керівником гуртка протягом багатьох років був викладач спецтехнології, “майстер на всі руки” *Жадько А.І.*

Особливого значення у цей період надається патріотичному, інтернаціональному вихованню майбутніх робітників. В училищі проходять цікаві зустрічі з представниками іноземних молодіжних організацій із різних країн Східної Європи та Латинської Америки.

Розгортається пошукова робота, в ході якої було зібрано великий матеріал по історичному і бойовому шляху 223-ої Гвардійської дивізії, яка у далекому 1941 році тримала оборону м. Києва в районі ст. Пост-Волинський. Силами учнів, майстрів в/н був упорядкований обеліск в районі ст. Пост-Волинський, зведений на честь захисників столиці, яким училище опікується і донині.

1980 рік став визначним не лише для всього Радянського Союзу, але і для столиці УРСР – Києва. Олімпіада – 80 об'єднала, згуртувала, як професійних спортсменів так і сили трудових резервів. Учні МПТУ №29 також стали учасниками цього захоплюючого дійства. На Республіканському стадіоні м. Києва вони виконували вправи, створюючи фон. Фізично розвинені, спортивні, патріотично налаштовані вони відстоювали честь своєї держави. Юнаки відчували себе справжніми захисниками Вітчизни і цим вони завдячували в першу чергу викладачу допризовної підготовки, учаснику Великої Вітчизняної війни, підполковнику *Романову Петру Андрійовичу*.

На початку 80-х училище очолювали: директор *Дмитренко Олександр Іванович*, заст. директора з виробництва *Симон Любов Василівна*, заст. директора з виховної роботи *Скворцов Юрій Васильвич*, ст. майстер *Каневський Борис Семенович*, заст. директора з навчальної роботи *Михайленко Сергій Мусійович*.

Саме в цей період за рахунок випускників вузів і технікумів поліпшився якісний склад інженерно-педагогічних працівників. В училище прийшли і до цього часу працюють та навчають молодь майстри в/н *Макарук І.П.*, *Можаровська Н.С.*, *Ігнатенко П.І.*, викладач *Божук Л.В.*

У 1982 році змінюється керівний склад училища. Директором було призначено *Паршикуру Павла Івановича*, який перебував на цій посаді до 1998 року. Його заступниками стали: з виробничого навчання – *Кирилюк В.А.*; з навч. частини – *Гуралюк В.І.*, старшим майстром – *Колесников Ю.А.*, а пізніше – *Кравчук Л.А.*

1982 – рік святкування 1500 – річчя міста – героя Києва. Другокурсники нашого училища були задіяні у виконанні “ Живої вази”, а дівчата виконували вправи на створення різноманітних фонових малюнків під час святкового дійства на Хрещатику.

На початку 80-х років розпочинається будівництво таких житлових масивів у Києві як Троєщина та Позняки. Перебуваючи на виробничій практиці таких базових підприємств як ДБК-3, БМУ-1, БМУ-2, БМУ-4, тресті КМБ-3, будівельних управліннях №7-13, опоряджувальному управлінні №31, а також тресті Київ електромонтаж, учні училища плідно працювали на новобудовах. У 1985–1990 роках, проходячи виробничу практику на базовому підприємстві ВАТ ДБК-3, наші учні брали участь у забудові унікального житлового масиву “Теремки-1”.

Час ставить нові вимоги і училище розпочинає готувати кваліфікованих робітників з терміном навчання 1 і 3 роки за основними будівельними професіями: маляр, штукатур-лицювальник, столяр (будівельний)-паркетник, муляр-монтажник по монтажу сталевих і

залізобетонних конструкцій, електрозварник ручної зварки, електромонтажник по освітленню та освітлювальних мережах.

Щорічний контингент учнів сягав близько 700-800 учнів. Своїх власних гуртожитків по вул. Шепелева, 3, та по вул. Патріотів не вистачало. Тому училище орендувало два поверхи гуртожитку КМБ-3 по вул.. Ушинського, 36, де проживали дівчата.

Високий рівень професійної підготовки учнів засвідчує той факт, що вихованці училища неодноразово займали призові місця на конкурсах професійної майстерності. Так у 1981 році, група штукатурів, плиточників-лицювальників майстрів в/н *Кінч Н.М.* та *Кукуріки Т.А.* зайняла перше місце в міському конкурсі “Кращий за професією”. А у 1982 році в цьому ж конкурсі перемогли учні групи №31 майстрів в/н *Волосевич З.С.* та *Макаренко О.Д.*

1986 рік прийшов в стіни училища з новим будівництвом. За сприяння тресту КМБ-3 поряд з навчальним корпусом та гуртожитком зводяться нові майстерні. Великих зусиль по організації та початку будівництва було докладено ветераном училища (працював з 1946 року), ветераном Великої Вітчизняної війни, інвалідом війни, майстром в/н *Сінкевичем Філаретом Михайловичем*. Опікувалися цим дітищем і майстри в/н *Макарук І.П.*, *Літвінчук О.Ф.*, *Семенченко М.Д.*, *Шевель Л.І.*, *Ющенко В.Н.*

Багато десятиліть училище було місцем зосередження передового педагогічного досвіду. Такі викладачі як *Чечіна В.С.*, *Ухорська Л.І.*, *Грищенко Л.Ф.*, *Плаксій О.П.*, *Дігальова В.В.*, *Жадько А.І.*, *Лук'яненко А.С.* не лише професійно викладали свій предмет, але й ділилися з молоддю своїм багатим досвідом, прищеплювали їм любов та повагу до праці, людини праці.

За ці двадцять років в училищі підготовлено 3727 кваліфікованих робітників.